

DOMÁCÍHO NÁSILÍ V ČR

Obsah

Britská studie 2004

Rakouská studie 2006

Česká studie 2012

Proč vznikla studie v ČR?

- Zahraniční vzory (Velká Británie, Rakousko, OSN)
- Jedna z aktivit v Národním akčním plánu
- „Nový“ ekonomický pohled na sociální problémy
- Peníze jako společná „měna“, které všichni rozumějí

Cíle?

- Ukázat skrytý rozsah domácího násilí
- Podpořit informované rozhodování
- Podpořit diskusi
  - O významu a přínosech systematického mapování ekonomických dopadů sociálních problémů
  - O metodě a jednotné měně měření dopadů sociálních problémů
  - O vyhodnocování efektivity sociálních programů
- Podpořit sběr a analýzu relevantních informací o sociálních problémech

Rakouská studie z roku 2006

- 78 000 000 Eur
- Nejnákladnější oblasti
  - Sociální služby (pomoc ženám a dětem) – 47 mil. Eur
  - Zdravotnictví - 14 mil. Eur
- Nejméně nákladné oblasti
  - Policie - 1,3 mil. Eur
  - Justice v trestně-právním řízení – 1,3 mil. Eur
- 25 % žen je v Německu obětí fyzického nebo sexuálního násilí partnera (2003)

Britská studie z roku 2004

- 5 800 000 000 Liber
- Bez lidských a emocionálních nákladů
- Nejnákladnější oblasti
  - Ekonomické ztráty z pracovní neschopnosti – 2,7 mld.
  - Zdravotnictví – 1,4 mld.
- Nejméně nákladné oblasti
  - Policie - 0,5 mld.
- 45 % žen obětí domácího násilí (2001)

Česká studie 2012

- Zahrnuje vlastní průzkum na vzorku 3000 žen.
- Ekonomické dopady definuje pouze jako náklady veřejných rozpočtů.
- Je ještě konzervativnější.
- Pracuje s lidskými a emocionálními náklady.

Metodologie a zdroje

- Vztahuje se k roku 2010
- Kombinace dostupných zdrojů
- Reprezentativní průzkumu - počet obětí a následky posledního případu
- Data resortů - MPSV, MSp, MVČR, policie, ČSÚ
- Ankety mezi poskytovateli sociálních služeb
- Expertní odhad nákladů - zdravotnictví
- Analýza jednotlivých případů - policie, justice, přestupky
- Náklady počítány z hrubé mzdy

Zahrnuje oblasti

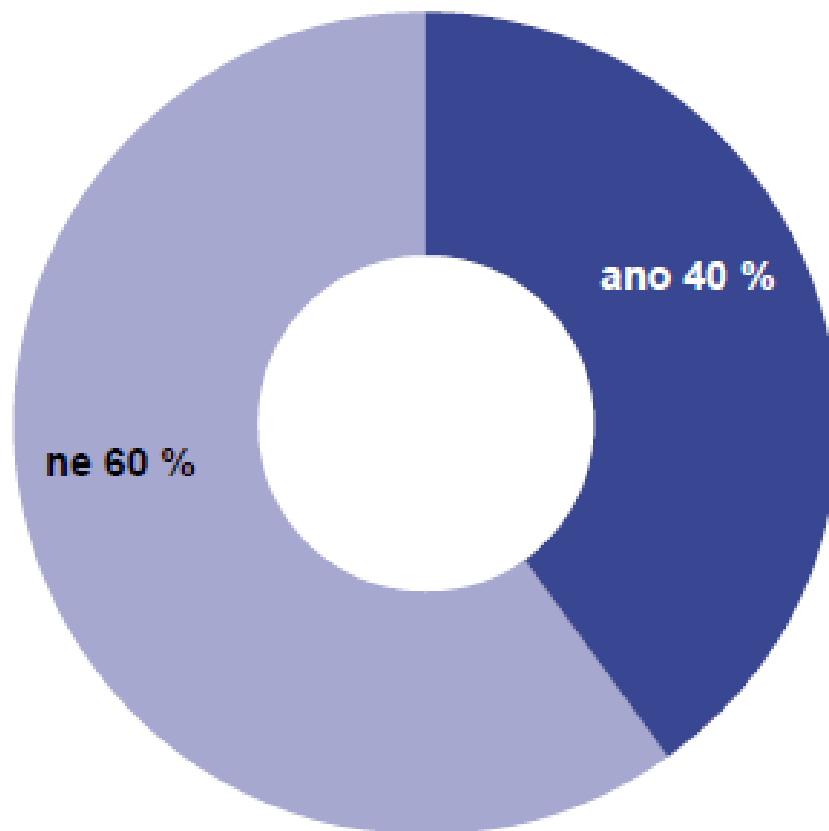
- Policie
- Soudy a státní zastupitelství
- Přestupková řízení
- Dotace na sociální služby
- Podporu v nezaměstnanosti a nemocenské
- Zdravotnictví

Nezahrnuje

- Adekvátní část nákladů na provoz všech institucí - resortů
- Sociální dávky
- Invalidní důchody
- Náklady na straně obětí, rodinných příslušníků
  - Léky, placená ošetření
  - Právní služby
  - Ušlá mzda
- Náklady zaměstnavatelů
- Ostatní zdroje neziskových organizací

1 400 000 žen obětí domácího násilí

Základ: 3014 žen ve věku od 18 let.

Ohrožení žen domácím násilím ze strany partnera od 18 let do současnosti (tabulka 1)

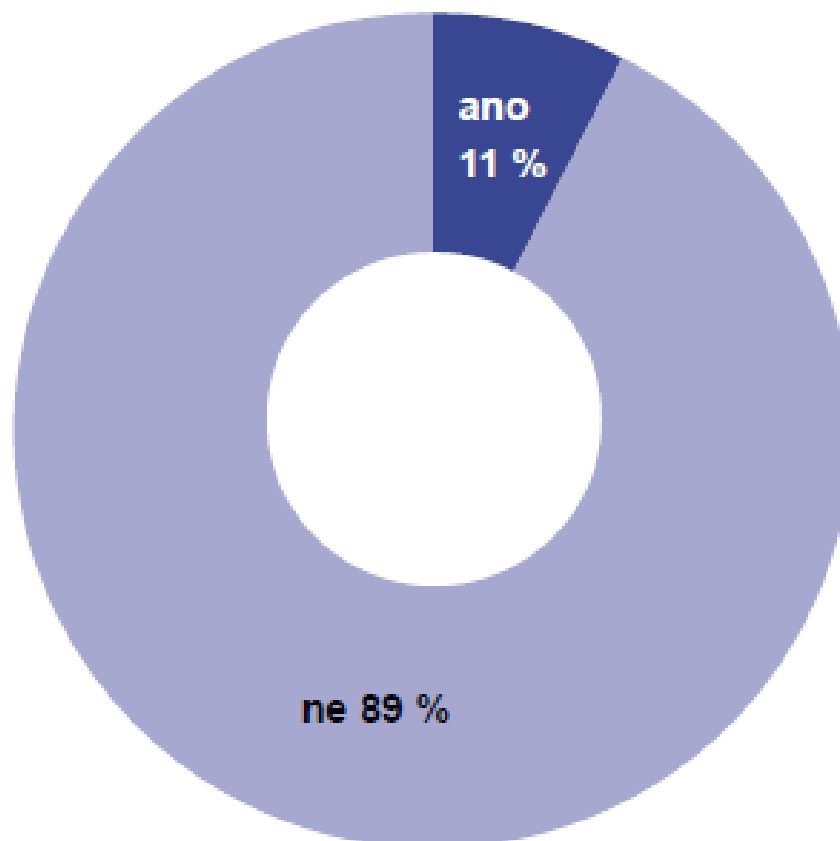
Tabulka 1

Ohrožení žen domácím násilím ze strany partnera od 18 let do současnosti

Opakovaně Vás ponižoval, až jste se cítila bezcenná	21 %	40 %
Fyzicky Vás napadal	18 %	
Dotýkal se Vás sexuálně přes Váš odpor (např. osahával, líbal)	12 %	
Použil jiný druh násilí proti Vám	11 %	
Čekal nebo postával před Vaším bydlištěm nebo zaměstnáním, pronásledoval a pozo- roval Vás	11 %	
Děsil Vás vyhrožováním ublížení Vám nebo někomu blízkému	10 %	
Záměrně zasahoval do Vašeho osobního majetku nebo ho ničil	10 %	
Sexuálně Vás ohrožoval (nutil k sexu přes Váš odpor)	8 %	
Měl s Vámi, nebo se intenzivně pokoušel o sexuální styk přes Váš odpor (vaginální, anální nebo orální)	8 %	
Vyhrožoval Vám zabitím	5 %	
Poslal dopisy, e-maily, smsky nebo pohledy s obscénním nebo ohrožujícím obsahem	5 %	
Dělal obscénní, ohrožující, nepříjemné nebo tiché telefonáty	4 %	
Ohrožoval Vás zbraní, například tyčí nebo nožem	4 %	
Použil proti Vám zbraň, například tyč nebo nůž	2 %	
Nic z uvedeného	60 %	

Základ: 3014 žen ve věku od 18 let.

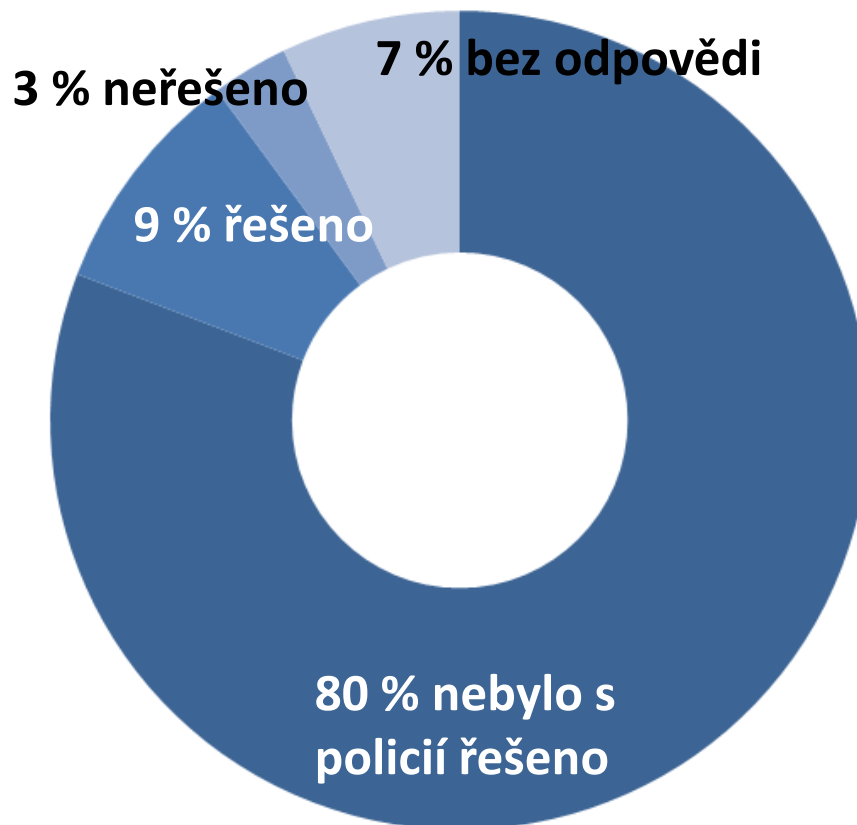
400 000 žen obětí domácího násilí ročně

Základ: 3014 žen ve věku od 18 let.

Ohrožení žen domácím násilím ze strany partnera v průběhu posledního roku (tabulka 2)

Policie jako špička ledovce

Základ: 844 žen popisujících poslední případ domácího násilí.

Řešení posledního případu na místě s policií
(tabulka 5)

Náklady policie

Hrubá hodinová mzda	190 Kč
Počet vykázaných mužů v roce 2010	1035
Odhad počtu hodin policistů na 1 případ	6 hodin
	1 200 000 Kč
Počet zahájení trestního stíhání/sdělení podezření v případech § 199	457
Odhad počtu hodin policistů na 1 případ	200 hodin
	17 400 000 Kč
Odhad ceny znaleckého posudku	30 000 Kč
	13 700 000 Kč
Celkem	32 300 000 Kč

Soudy jako vrchol pyramid

Základ: 844 žen popisujících
poslední případ domácího násilí.

Vyústění posledního případu domácího násilí
v soudní jednání (tabulka 6)

Náklady státních zastupitelství

Hrubá hodinová mzda státního zástupce	350 Kč
Hrubá hodinová mzda administrativního pracovníka	93 Kč
Počet případů s prvkem DN v roce 2010	836
Odhad počtu hodin státního zástupce na 1 případ	25 hodin
Odhad počtu hodin administrativního pracovníka na 1 případ	5 hodin
Celkem	7 700 000 Kč

Náklady soudů v trestním řízení

Hrubá hodinová mzda soudce/soudkyně	406 Kč
Hrubá hodinová mzda vyššího soudního úředníka/úřednice	139 Kč
Hrubá hodinová mzda administrativního pracovníka	93 Kč
Počet případů s prvkem DN (obětí žen v případech § 199 TZ) v roce 2010	343
Odhad počtu hodin soudce/soudkyně na 1 případ	20 hodin
Odhad počtu hodin vyššího soudního úředníka na 1 případ	5 hodin
Odhad počtu hodin administrativního pracovníka na 1 případ	10 hodin
Celkem	3 300 000 Kč

Náklady soudů v civilním řízení - rozvody

Hrubá hodinová mzda soudce/soudkyně	406 Kč
Hrubá hodinová mzda vyššího soudního úředníka/úřednice	139 Kč
Hrubá hodinová mzda administrativního pracovníka	93 Kč
Odhadovaný počet rozvodů s prvkem DN	10 000
Odhad počtu hodin soudce/soudkyně na 1 případ	10 hodin
Odhad počtu hodin vyššího soudního úředníka na 1 případ	2 hodin
Odhad počtu hodin administrativního pracovníka na 1 případ	5 hodin
Celkem	48 000 000 Kč

Náklady soudů v civilním řízení – úprava vztahů k dětem

Hrubá hodinová mzda soudce/soudkyně	406 Kč
Hrubá hodinová mzda vyššího soudního úředníka/úřednice	139 Kč
Hrubá hodinová mzda administrativního pracovníka/pracovnice	93 Kč
Odhadovaný počet řízení o úpravě poměrů k nezletilým dětem u rozvodů, kde je příčinou DN	6 000
Odhad počtu hodin soudce/soudkyně na 1 případ	30 hodin
Odhad počtu hodin vyššího soudního úředníka na 1 případ	5 hodin
Odhad počtu hodin administrativního pracovníka na 1 případ	10 hodin
Náklady na znalecký posudek	30 000 Kč
Celkem	262 800 000 Kč

Náklady přestupkového řízení

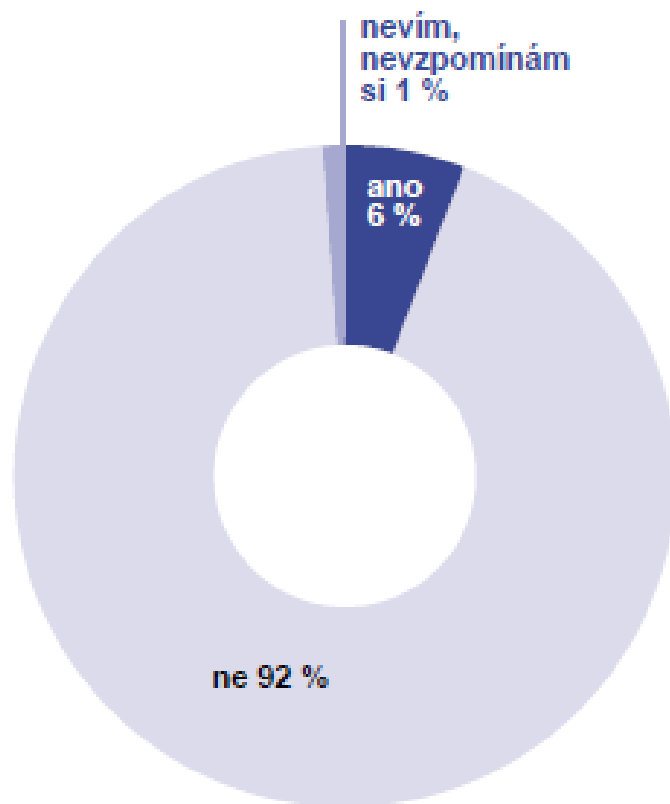
Hrubá hodinová administrativního pracovníka/pracovnice	140 Kč
Počet přestupkových řízení dle § 49, odst. 1, písm. a), c) a e) přestupkového zákona	1 983
Odhad počtu hodin na 1 případ	7 hodin
Celkem	1 900 000 Kč

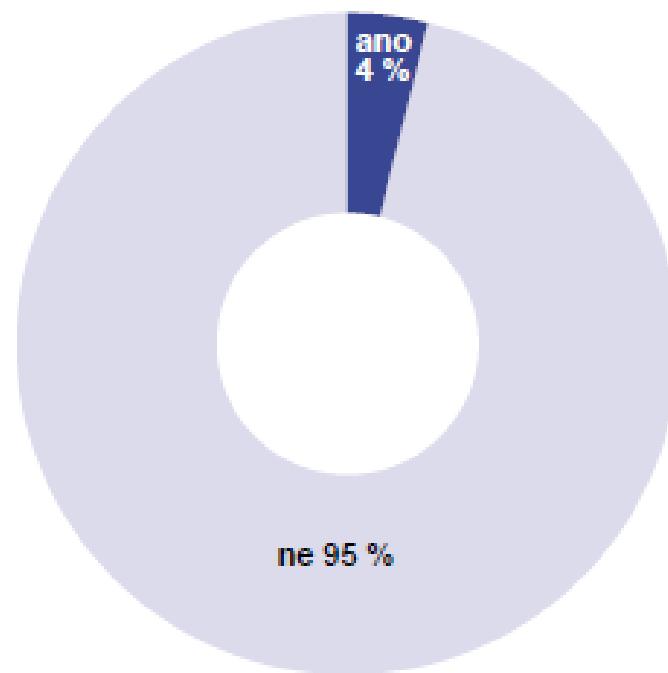
Náklady na sociální služby

Počet subjektů, které poskytují služby obětem DN <i>azylové domy, intervenční centra, krizová pomoc, odborné sociální poradenství, telefonická krizová pomoc a sociálně aktivizační služby</i>	181
Rozpočet těchto organizací	537 000 000 Kč
Podíl rozpočtu poskytnutých na služby obětem DN (35%)	188 000 000 Kč
Dotace Intervenčním centrům (15% z rozpočtu center)	2 400 000 Kč
Celkem	190 000 000 Kč

Pracovní neschopnost a ztráta zaměstnání

Pracovní neschopnost v důsledku posledního incidentu (tabulka 11)

Ztráta zaměstnání v důsledku posledního incidentu (tabulka 12)

Základ: 844 žen popisujících poslední případ domácího násilí.

Náklady ztráty zaměstnání

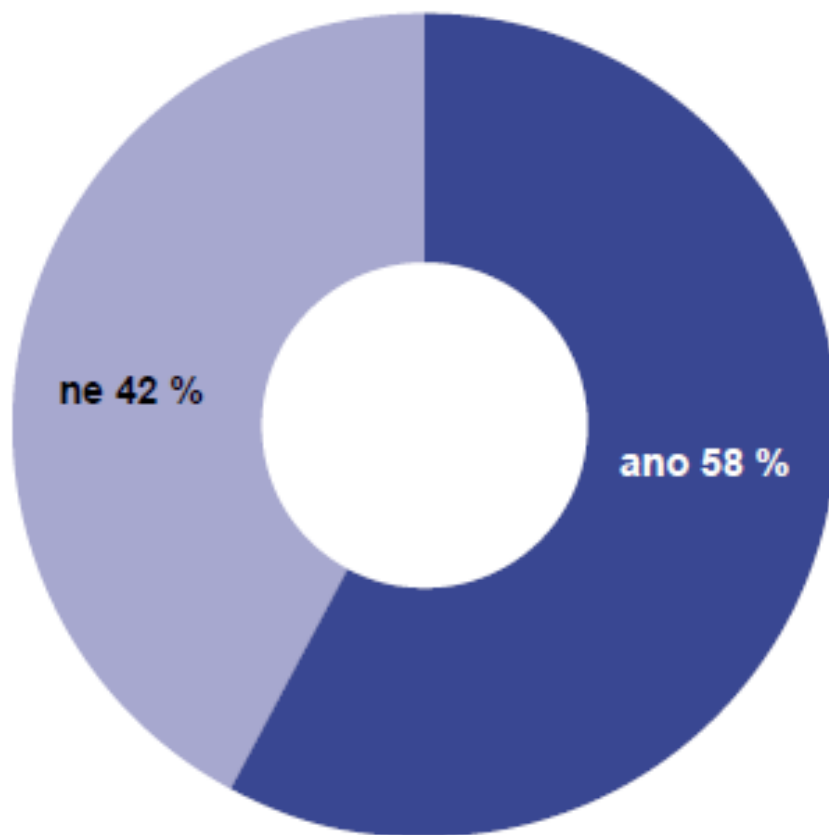
Počet zaměstnaných žen v roce 2010	1 800 000
Staly se obětí DN v posledním roce	11 %
Ztratily v důsledku DN práci	4 %
Odhad počtu žen, které v důsledku DN ztratily práci	8 000
Odhad počtu žen s vyplácenou podporou po dobu 3 měsíců (65 %)	5 200
Odhad počtu žen s vyplácenou podporou po dobu 5 měsíců (35 %)	2 800
Průměrná výše měsíční podpory v nezaměstnanosti v roce 2010	7 103 Kč
Celkem	210 200 000 Kč

Náklady pracovní neschopnosti

Počet zaměstnaných žen v roce 2010	1 800 000
Staly se obětí DN v posledním roce	11 %
Byly v pracovní neschopnosti déle než měsíc	2 %
Odhad počtu žen, které v důsledku DN byly v pracovní neschopnosti déle než měsíc	4 000
Počet dní vypláceného nemocenského	15
Denní dávka za kalendářní den při průměrné mzdě 24 000 Kč	426 Kč
Celkem	25 600 000 Kč

Zdravotní následky

Zranění v důsledku domácího násilí (tabulka 7)

Základ: 844 žen popisujících
poslední případ domácího násilí.

Tabulka 7

Zranění v důsledku domácího násilí

Psychické újmy, emocionální obtíže, poruchy spánku, noční můry, deprese, ztráta sebedůvěry, ztráta důvěry k lidem, omezení kontaktu s okolím	41 %
Škrábance, menší modřiny (jako důsledek strkání, fackování, tahání za vlasy, smýkání, znehybnování, zatlačování)	19 %
Rozsáhlé modřiny nebo mírně krvácející zranění (jako důsledek kopání, kousání, údery pěstí, hození předmětu)	8 %
Zranění vzniklá dušením nebo škrcením	3 %
Otřes mozku	2 %
Zlomené kosti	1 %
Zranění v důsledku znásilnění, gynekologická vnitřní poranění	1 %
Bodná nebo řezná zranění nožem nebo jiným předmětem	1 %
Poranění páteře	1 %
Vyražené zuby	1 %
Popáleniny, opaření	<1 %
Nic z uvedeného	42 %
Základ: 844 žen popisujících poslední případ domácího násilí.	

Tabulka 27

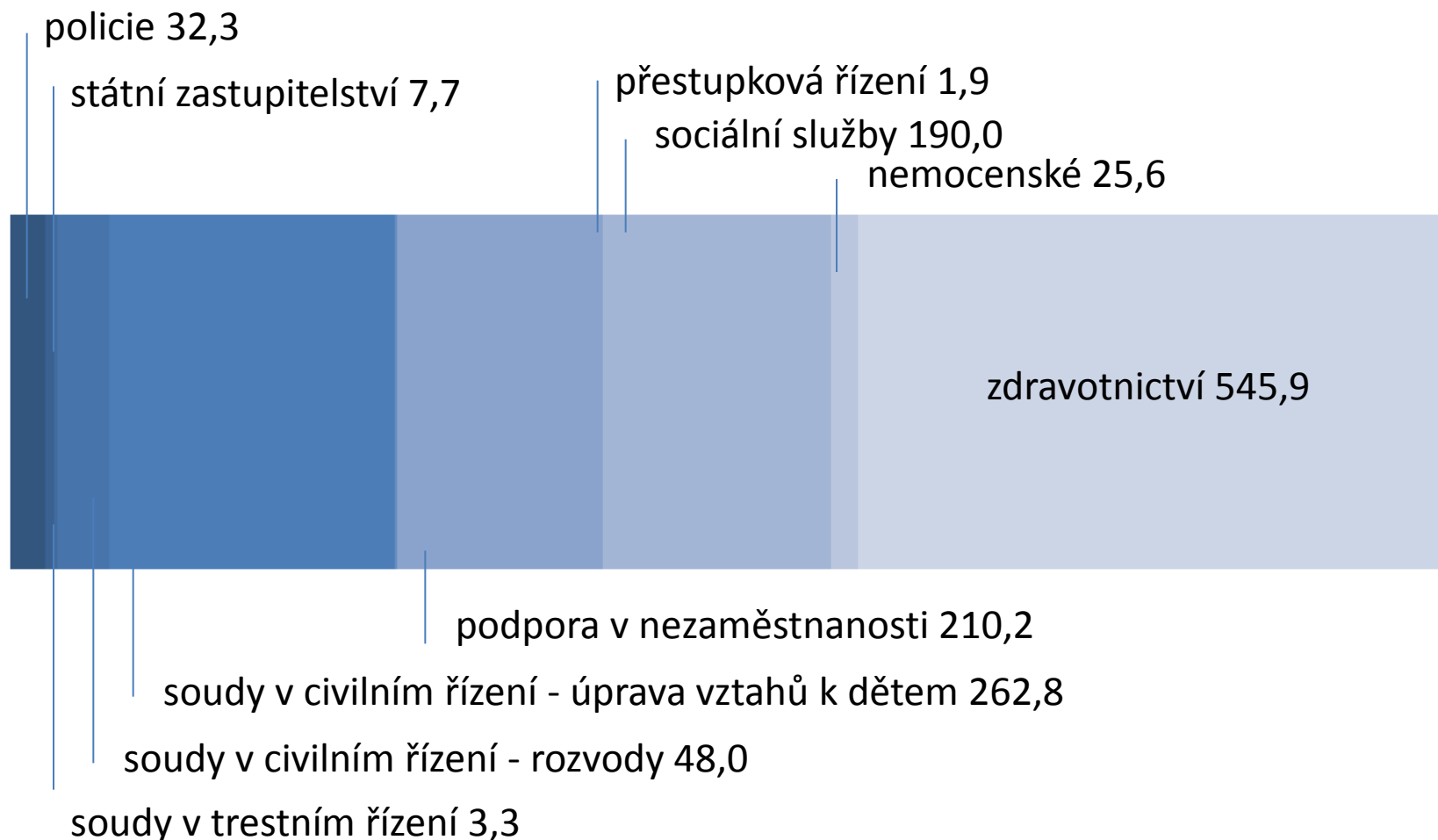
Náklady ve zdravotnictví

Druh zranění	Odhad počtu zranění/újm	Odhad počtu ošetřených zranění/újm	Odhad minimálních nákladů ambulantního ošetření	Odhad minimálních nákladů lůžkově ošetřeného případu	Odhad minimálních nákladů za ambulantně ošetřené případy	Odhad minimálních nákladů za lůžkově ošetřené případy
Zranění vzniklá dušením nebo škracením	13 000	4000	250 Kč	3000 Kč	970 000 Kč	360 000 Kč
Bodná nebo řezná zranění nožem nebo jiným předmětem	4000	4000	700 Kč	22 000 Kč	2 716 000 Kč	2 640 000 Kč
Zranění v důsledku znásilnění, gynekologická vnitřní poranění	5000	5000	1300 Kč	22 000 Kč	6 305 000 Kč	3 300 000 Kč
Zlomené kosti	5000	5000	1200 Kč	28 000 Kč	5 820 000 Kč	4 200 000 Kč
Vyražené zuby	4000	4000	300 Kč	-	1 200 000 Kč	-
Otřes mozku	9000	9000	-	12 000 Kč	-	108 000 000 Kč
Poranění páteře	4000	4000	-	90 000 Kč	-	360 000 000 Kč
Rozsáhlé modřiny nebo mírně krvácející zranění (jako důsledek kopání, kousání, údery pěstí, hození předmětu)	34 000	11 000	700 Kč	-	7 700 000 Kč	-
Popáleniny, opaření	2000	1000	700 Kč	100 000 Kč	679 000 Kč	3 000 000 Kč
Škrábance, menší modřiny (jako důsledek strkání, fackování, tahání za vlasy, smýkání, znehybňování, zatlačování)	78 000	-	-	-	-	-
Psychické újmy, emocionální obtíže, poruchy spánku, noční můry, deprese, ztráta sebe-důvěry, ztráta důvěry lidem, omezení kontaktu s okolím	167 000	13 000	3000 Kč	-	39 000 000 Kč	-
Celkem					64 390 000 Kč	481 500 000 Kč

Zdravotnictví

Odhad počtu zranění + psychické újmy	325 000
Odhad počtu ošetřených zranění nebo psychické újmy	130 000
Celkem	545 900 000 Kč

Shrnutí ekonomický dopadů DN

Lidské a emocionální náklady

Střední hodnota kompenzace za újmu a prožité utrpení při posledním případě DN	50 000 Kč
Obětí domácího násilí v posledním roce	11 %
Celkem	19-20 miliard Kč

Co dál?

- Úplný obraz o DN dostaneme, když odhadneme výši skrytých nákladů.
- Britská zkušenost ukazuje, že investice do zlepšení služeb vedou k jejich většímu využívání a k vyšším nákladům, ale snižují další následné dopady – zejména z pracovní neschopnosti a lidské a emocionální náklady.
- Zlepšení situace v Británii pomohla i proměna mediálního obrazu a tím i změna vnímání ve společnosti.

DOMÁCÍHO NÁSILÍ V ČR